

Asia: VN/15881/2025

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Fingridin lausunto SOVA-arviointisuunnitelmaan potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Kiitämme mahdollisuudesta lausua viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnin (SOVA) arviointisuunnitelmasta koskien Suomen talousvyöhykkeen potentiaalisia merituulivoima-alueita. Merituulivoima voi kehittyä keskeiseksi osaksi Suomen energiatulevaisuutta tulevana vuosikymmeninä. Potentiaalisia hankealueita sijaitsee niin talousvyöhykkeellä, Manner-Suomen aluevesillä kuin Ahvenanmaan aluevesillä.

SOVA-arviointi on tärkeä osa prosessia, joskin hankkeiden ympäristövaikutukset tullaan selvittämään tarkemmin ja laajemmin hankekohtaisissa YVA-prosesseissa. Nähdäksemme SOVA-arviointikuvaus on muuten kattava, mutta arviointisuunnitelmassa ei ole taustoitettu, miten arvioitavien neljän tuotantoalueen valintaan on päädytty ja millä perusteilla muita mahdollisia alueita on karsittu pois. Myös kilpailutusten aikataulu, ja mahdollisten uusien alueiden esittämisen aikataulu jää avoimeksi. SOVA:n läpinäkyvyyden ja vaikuttavuuden turvaamiseksi arviointiin sisällytettyjen alueiden valintaperusteet ja valintaprosessi olisi hyvä esittää kattavasti arviointiselostuksessa.

Suunnitteilla olevat merituulihankkeet vastaavat kokoluokaltaan yhtä tai useampaa suurta ydinvoimalaa, eikä niitä voida liittää käyttövarmuussyistä mihin tahansa kohtaan sähköverkkoa ja verkkoon liittäminen tulee edellyttämään merkittäviä vahvistuksia nykyiseen kantaverkkoon. On hyvä, että aluevalintojen päätösluonnoksessa on huomioitu tuotannonliittymän enimmäiskoko (1,3 GW).

SOVA-arvioinnissa on tärkeää huomioida Fingridin vuonna 2024 tekemässä selvityksessä tunnistamat alustavat merituulivoiman liittymispisteet, näiden aikataulut ja riippuvuudet:

- 1) 1,3 GW Inkoon sähköasema, valmius 2024
- 2) 1,3 GW Liedon / Raisio / Uudenkaupungin sähköasema*, valmius aikaisintaan 2027
- 3) 1,3 GW Ulvilan sähköasema, valmius aikaisintaan 2028
- 4) 1,3 GW Åbackin sähköasema Kristiinankaupungissa, valmius aikaisintaan 2030
- 5) 1,3 GW Tuovilan sähköasema Mustasaarella, valmius aikaisintaan 2032
- 6) 1,3 GW Hirvisuon sähköasema Kokkolassa, valmius aikaisintaan 2034**
- 7) 1,3 GW Hanhelan sähköasema Pyhäjoella, valmius aikaisintaan 2034**.

* vaihtoehtoisia liittymispisteitä, liittynnän aikataulu riippuu liittymispisteen sijainnista ja liittynnän joustavuudesta

** aikataulu ja toteutettavuus riippuu kulutuksen kasvusta alueella

Samoista liittymispisteistä kilpailevat myös aluevesille sijoittuvat merituulivoimahankkeet ja osin myös maatuulivoima- ja aurinkovoimahankkeet. Fingrid ei ole tehnyt investointipäätöksiä tarvittavista verkkovahvistuksista näiden vasta suunnitteluasteella olevien liityntöjen mahdollistamiseksi. Kaikkiin esitettyihin liityntäkyselyihin ympäri Suomea ei voida vastata verkkoa ennalta kehittämällä, vaan kantaverkon vahvistusinvestointeja tehdään tietyssä järjestyksessä.

Yleisperiaate on, että niin sähköverkon vahvistusinvestointien kuin laajemmin sähköjärjestelmän näkökulmasta eteläisimmät sijainnit olisivat merituulivoimalle parhaita. Niiden osalta verkon vahvistuksia tarvitaan vähemmän, koska sähköön kulutus on keskittynyt eteläiseen Suomeen ja vaikka tulevaisuuden ennusteisiin sisältyy epävarmuuksia, voidaan olettaa, että Etelä-Suomessa sähköön kulutus kasvaa tulevaisuudessakin. Tosin on mahdollista, että alueellisesti (erityisesti länsirannikolle) tulee muodostumaan uusia suuria sähkönkulutuskeskittymiä, joiden yhteyteen voitaisiin toteuttaa merituulivoimaliityntöjä myös pienemmin verkonvahvistusinvestoinnein.

Sähköjärjestelmän näkökulmasta eteläisiä ja myös mahdollisimman läntisiä sijainteja tukee se, että näin saavutettaisiin tasaisempi sähköntuotanto. Maatuulivoiman ennustetaan keskittyvän jatkossakin Länsi-, Keski- ja Pohjois-Suomeen. Mitä lähempänä merituulivoimahanke sijaitsee maatuulivoimakeskittymää, sitä vahvemmin se korreloi maatuulituotannon kanssa.

TARKEMMAT KOMMENTIT ALUEISTA

SOVA-arvioinnin vaihtoehtoisista skenaarioiden ei tulisi rajata aluevalintoja, esimerkiksi alueista tulisi voida toteutua vain Perämeri etelä ja Selkämeri länsi.

Selkämeri itä ja länsi

Potentiaallinen liittymispiste olisi Kristiinankaupungin Åback tai Ulvila, jotka ovat potentiaalisia liittymispisteitä myös aluevesien hankkeille (Edith ja Tahkoluodon laajennus). Mikäli Tahkoluodon hanke toteutuu, Ulvilaan olisi liitettävissä Tahkoluodon laajennuksen lisäksi oletettavasti toinen hanke, noin 400-700 MW liitynnällä, riippuen Tahkoluodon toteutuvasta koosta.

Perämeri etelä

Potentiaallinen liittymispiste olisi Kokkolan Hirvisuo, jonka läheisyydessä aluevesillä ei ole tällä hetkellä tunnistettu potentiaalisia merituulivoima-alueita. Alue olisi erittäin potentiaalinen merituulivoiman liittämiseksi, mikäli Kokkolan alueen kulutushankkeita toteutuu.

Perämeri pohjoinen

Potentiaallinen liittymispiste olisi Pyhäjoen Hanhela, joka on potentiaalinen myös seuraaville aluevesien merituulivoimahankkeille: Pooki, Seljänsuunmatala itäinen, Seljänsuunmatala läntinen, Maanahkiainen ja Ebba. Pohjois-Pohjanmaan alue on vahvasti tuotantopainotteinen entuudestaan ja siellä on edelleen myös runsaasti maatuulivoimapotentiaalia. Lisäksi Perämeren alueen merituulivoima korreloi erittäin vahvasti maatuulivoimakeskittymän kanssa.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj

Loukamo Aino
Fingrid Oyj